

HARCIRAH KANUNU

Kanun Numarası: 6245

Kabul Tarihi: 10/02/1954

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 18/02/1954

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 8637

NOT : Bu Kanunda ve bu Kanunu değiştiren, 11/12/1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunun 29. maddesiyle eklenen Ek 1 inci maddede geçen belirli memuriyet ünvanları, 16/06/1983 tarih ve 2851 sayılı Kanunun 9. maddesiyle tekrar değiştirilmiştir.

KISIM I: Umumi Hükümler

Kanunun şümulü:

Madde 1 - a) Umumi Muvazeneye dahil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) (Değişik bent: 25/06/1958 - 7145/1 md.) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);

c) Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları:

Madde 2 - Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vakı bircümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler:

Madde 3 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/1 md.)

Bu Kanunda geçen;

a. Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;

b. Kurum: 1 inci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

c. Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);

d. Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;

e. Aile fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;

f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılacak eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutad surette taşınması mümkün olanları;

g. Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgahının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü veya kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;

h. Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;

ifade eder.

Harcırah verilecek kimseler:

Madde 4 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/2 md.)

Bu Kanunda belirtilen hallerde:

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;
2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;
3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;
4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;
5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;
6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevkinde ya da refakatte görevlendirilen erbaş ve erlere;
7. Emekliye ayrılanlar ile bunlardan tekrar hizmete alınmaları dolayısıyla kesilmiş olan emekli aylıkları yeniden bağlananlara ve bunların aile fertlerine;
8. Milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye’de bırakacakları aile fertlerine;

10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;

11. Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;

Harcırah verilir.

Ancak, becayiş olunanlar ile, mahallen temin ve görevlendirilmeleri mümkün ve mutad olan hizmetlilere ve bunların aile fertlerine yeni veya açıktan atanmalarında ve emeklilik hariç görevlerine son verilme hallerinde harcırah verilmez.

Harcırahın unsurları:

Madde 5 - Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol:

Madde 6 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/3 md.)

Harcırah, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir.

Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıt esas alınır.

Bu yol ve taşıt, yolculukta geçen süreye göre memur veya hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunur.

Birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

(Ek fıkra: 14/01/1988 - KHK-311/12. md.) Ancak, işin veya hizmetin gerekli kıldığı durumlarda uçak kiralamak suretiyle seyahat edilebilmesi, seyahatin yurtiçinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar:

Madde 7 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/4 md.)

Harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık (Kurumların 1-4 üncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro) derecesi esas alınır.

Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4 üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfi suretiyle atananların harcırahı, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.

Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı:

Madde 8 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/5 md.)

Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 üncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.

Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 üncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Henüz rütbe almamış askeri öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurtdışında buldukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurtdışı gündeliği, bu Kanunun yurtdışı gündeliklerine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ödenir.

Daimi vazife harcırahının mebde:

Madde 9 - Daimi vazife harcırahı:

- a) İlk defa bir memuriyete tayin olunanlara tayinleri sırasında mütemekkin oldukları mahalden;
- b) Naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;
- c) Muvakkat vazife ile veya vekaleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değişenlere eski memuriyetleri mahallinden;

İtibaren verilir.

KISIM II: Seyahat ve Vazifenin Mahiyetine Göre Verilecek Harcırah

Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller:

Madde 10 - Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer dağiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir:

1. Yurt içinde veya dışındaki daimi bir vazifeye yeniden veya naklen tayin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan veyahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimi vazifeye tayin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahallerine kadar;
2. (Değişik bent: 16/06/1983 - 2851/1 md.) Emekliliğini isteyen veya emekliye sevk olunan yahut haklarında toptan ödeme hükümleri uygulanan memur ve hizmetlilere, Türkiye dahilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;
3. Emekli iken Devlet hizmetine alındıktan sonra cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilen memur ve hizmetlilerden emekli aylıkları iadeten tahsis edilenlere bu aylıklarını Türkiye dahilinde tesviye ettirecekleri mahalle kadar;
4. Cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilerle terhis olunan yedek subay ve yedek askeri memurlara Türkiye dahilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;
5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekalet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dahilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;
6. Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekalet namı altında asaleten gönderilen ve vekalet müddeti belli olmıyan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar.

Yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller:

Madde 11 - Memur ve hizmetlilerden vefat edenlerle emekliye ayrıldıktan veya açağa çıktıktan sonra işlerinden ayrılış tarihinden itibaren altı ay içinde vefat edenlerden 10 uncu maddenin 2 nci bendi mucibince harcırah almamış olanların, bu kanuna göre harcıraha müstahak aile efradından her birine eski memuriyet veya ikamet mahallinden, Türkiye dahilinde dul ve yetim aylıklarını alacakları ve böyle bir aylığa istihkakı olmıyanların ikamet edecekleri mahalle kadar yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilir. 44 ve 45 inci maddelerin tatbiki suretiyle hesaplanacak olan bu yevmiye, yol masrafı ve yer değiştirme masrafı, aile efradından olup bu ailenin idaresini deruhde eden kimseye verilir.

Aile inkısam ettiği takdirde yukarki esaslara göre hesaplanan yevmiye ve yer değiştirme masrafı yekünü, aile efradı adedine taksim edilerek elde olunacak mebaliğ, yol masrafı ile birlikte, harcırah olarak ilgililere verilir.

Aile efradının hepsi küçüklerden ibaret ise bunlar gidecekleri mahalle kurumlarınca sevk olunur ve yukarki esaslara göre hesaplanacak harcırahlar küçüklerin seyahatı için zaruri bulunan masrafları tediyet üzere sevke memur kimseye emaneten tevdi olunur.

4 üncü maddenin son fıkrası şümulüne giren hizmetlilerden vefat edenlerin dul ve yetim maaşı bağlanan aile efradına da bu madde esasları dahilinde harcıraha verilir.

Daimi veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahı:

Madde 12 - Daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilave olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstan ziyade ise fazlası tasviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz.

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırahı:

Madde 13 - Daimi memuriyetle bir mahalle tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli ailesini birlikte götürmüş bulunuyorsa, harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 11 ve 45 inci maddeler esaslarına göre harcırah verilir.

Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye):

Madde 14 - Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgah veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur:

1. Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadiyle muvekkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere;
2. Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak (İşten el çektirilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hasıl olanlara;
3. Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekaleten gönderilenlere;
4. Fiilen oturduğu mahalden gayrı bir yere açıktan vekaleten gönderilenlere (yalnız gidiş ve dönüşleri için);
5. (Değişik bent: 12/01/1959 - 7187/1 md.) Muvakkat kaza salahiyeti ile gönderilenlere.

Askeri birliklerde harekatta harcırah:

Madde 15 - Kıta halinde ve bir kumanda altında hareket eden askeri birliklere mensup subay ve askeri memurlarla astsubaylara ve sivil memur ve hizmetlilere

yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak bu hareket, kıtanın daimi yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Subay, askeri memur ve astsubaylardan bir kıtayı bir yerden diğerk muayyen bir yere götürmeye memur edilip bu vazifenin hitamında asıl birlikleri mahalline dönenlere yalnız dönüşleri için ve teslim ve tesellüm için birkaç erle başka mahalle gönderilenlere gidiş, dönüşleri için yol masrafı ve yevmiye verilir.

Celp ve terhis eratını sevke memur edilen subay ve askeri memur ve astsubaylara gidişlerinde yalnız yevmiye ve dönüşlerinde yol masrafı ve yevmiye verilir.

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelere geliş ve gidişte aile harcırahı:

Madde 16 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/6 md.)

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya bu nevi bir bölgeye atanacak veya naklolunacak askeri şahısların aile fertleri için 45 inci maddenin son fıkrası hükmü de dikkate alınmak suretiyle;

1. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile fertlerine ikamet edecekleri yere kadar;

2. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmayan bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların 1 inci fıkraya göre harcırah verilmiş olan ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;

3. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların evvelce oturduğu yerden ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;

4. Aile ile birlikte oturulması yasak olmayan bir yerden yasak olan bir yere atanmaların aile fertleri için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar;

5. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılmış olan aile fertlerinin yasağın kalkması üzerine tekrar yerlerine dönmeleri halinde, bunlara 1 inci fıkraya göre harcırah verilmiş olan yerden eski yasak yere kadar;

Aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

Birlik halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının harcırahı:

Madde 17 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/7 md.)

Uluslararası anlaşmalar gereğince askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri Mensuplarına verilecek harcırahın esasları ve miktarı Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

Yabancı ülkelere gönderilecek bu birliklere mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin bu durumlarının devamı sırasında harcıraha müstehak aile fertlerini Türkiye sınırları dahilinde ikamet edecekleri bir mahalle kadar gönderenlere bir defaya mahsus olmak üzere 45 inci madde esasları da uygulanmak suretiyle aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

(Değişik fıkra: 04/07/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 07/02/1990 - 3612/34 md.)
Yabancı ülkelere gönderilen birliklere mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin hava değişimi maksadı ile Anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu Kanuna göre yol masrafı ve gündelik verilir. Aynı maksatla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erlere ödenecek yol masrafları ile gündelikler, Milli Savunma ve Maliye ve Gümrük Bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

Yukarıdaki fıkra gereğince hastalık icabı başka bir mahalde oturmaları zaruri olan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının bu mahallere kadar gelecek harcıraha müstehak aile fertlerine gidiş ve dönüşleri için yalnız yol masrafı verilir.

Birinci fıkradaki haller dışında, uluslararası mahiyetteki tatbikat ve manevralara katılmak, açık deniz eğitimi veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili gibi maksatlarla yabancı ülkelere gönderilecek askeri birliklerin (Deniz Kuvvetlerine ait gemilerle gidişte, denizde seyir halinde bulunulan günler hariç, münhasıran yabancı ülke limanlarında geçirilen günler için) subay, astsubay, askeri öğrenci, sivil memur ve hizmetlilerin aylık derecelerine (Askeri öğrencilere teğmen rütbesine) göre verilebilecek yurtdışı gündeliğinin 1/3'ü, yukarıda yazılı haller ile eğitim veya gemi, uçak, tank ve sair savaş araç ve gereci ve her türlü yedek parça ve ikmal maddesinin teslim ve tesellümü ve benzeri görevler için yabancı ülkelere birlik veya grup halinde veya münferiden gönderilecek erbaş ve erlere de teğmen yurtdışı gündeliğinin 1/10'u, yurtdışından gemi tedariki için görevlendirilen erbaş ve erlere gemilerin tesellümünden itibaren yabancı ülke limanlarında geçirecekleri günler için teğmen yurtdışı gündeliğinin 1/20'si tutarında gündelik ödenir.

Ehliyet tespiti, imtihan, hava değişimi ve tedavi için başka yere gönderilenler:

Madde 18 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/8 md.)

Memurlar, yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel ve kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlar ile aşağıdaki (c) bendinde yazılan hallerde aile fertlerinden, memuriyet mahalli dışına;

a. Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.

b. Hava değişimi maksadıyla gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süre için gündelik ödenir.

c) Kanunları gereğince sağlık kurumlarında yatarak veya ayakta tedavi maksadıyla (Aile Fertleri için ikamet mahalli dışına) gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ödenir. Ayakta tedavi görenlere ayakta tedavi süresince gündelik ve ikamet ettikleri yer ile tedavi kurumu arasındaki mutad taşıt ücreti ayrıca ödenir.

Muvakkat vazife mahallerinde hastalananlara verilecek yevmiye:

Madde 19 - Muvakkat vazife mahallinde hastalanmaları sebebiyle vazife ifa edemiyen memur ve hizmetlilere, bu sebeple vazife göremedikleri günlerin en çok yedi günü için yevmiye

verilebilir. Hastanede yatırılmak suretiyle tedavi masraflarının kurumlarınca ödenmesi halinde bu günler için yevmiye verilmez.

Hastalara refakat halinde harcırah:

Madde 20 - (Değişik madde: 21/05/1987 - 3371/1 md.)

Hastalıkları icabı 18 inci maddenin (c) bendinde yazılı yerlere bir kimse refakatinde gitmesi lüzumu resmi tabip raporuyla tevsik edilenlere refakat edecek aile efradından birisine ve aile efradından refakat edecek bir kimse bulunmadığı takdirde kurumlarınca terfîk olunacak memur veya hizmetliye bu işin devamı müddetince yevmiye ve yol masrafı verilir.

Yatacak yeri bulunmıyan mahallerde muvakkat vazife:

Madde 21 - Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmıyan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerlere muvakkat vazife ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yukarı köy, kasaba veya şehire kadar gidiş ve geliş müttat nakil vasıtası ücreti ödenir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırahi:

Madde 22 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/9 md.)

Harp zaruretleri ve olağanüstü haller dolayısıyla memuriyet mahallerini terketmeye mecbur olan memur ve hizmetlilerden kurumlarınca gösterilen mahalle veya memuriyet merkezine en yakın il veya ilçe merkezine gidenlere o mahallere kadar bu Kanun hükümleri gereğince yol masrafı ve gündelik verilir. Ancak, bunlar bu mahallere aileleri ile birlikte gelmiş iseler kendilerine aile masrafı ile yer değiştirme masrafı da ödenir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde aynı şekilde harcırah verilir.

Olağanüstü hallerin gerektirdiği durumlarda Başbakanlığın uygun görüşü üzerine bağlı buldukları kurumlar veya Dışişleri Bakanlığınca yurtdışından yurtiçine çağrılan veya yurtdışında başka bir yere gönderilen aile fertleri için bu Kanun hükümlerine göre yalnızca aile masrafı ödenir. Ancak, gerekli görülen hallerde, yer değiştirme masrafının da ödenmesine Bakanlar Kurulunca karar verilir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde de aynı şekilde harcırah verilir.

Yurt içi ve dışı spor temaslarında harcırah:

Madde 23 - Yurt içinde ve dışında tertip edilen milli ve resmi spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol masrafları ile yevmiyeleri Maliye Vekaletinin mütalaası alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir.

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafı:

Madde 24 - 33 üncü maddenin (b) fıkrası şümulüne girenlerin vazife seyahatlerinde aileleri efradı için harcırah verilmez. Ancak bunlardan bu vazifelere ilk defa tayin edilenlere veya mıntakaları tebdil olunanlara yeni mıntaka merkezlerine kadar bu kanun hükümlerine göre aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Başka yerde bırakılan aile efradı:

Madde 25 - Memur veya hizmetli tarafından tayin veya naklolunduğu mahalle götürülmiyerek ikamet maksadiyle ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı içinyeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcırahı tecavüz etmemek ve bilahare bu mahalle celplerinde bir şey verilmemek şartıylabu yerlere kadar ve mütaakıp tayin ve nakillerde dememur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek kaydiyleaile efradının buldukları yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilir.

İzamından sarfinazar olunanların harcırahları:

Madde 26 - Daimi veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfinazar edilenler harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmez.

Ancak daimi vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de harcırahları ödendikten sonra izamlarından sarfinazar olunanlara bu kanuna göre müstahak buldukları yer değiştirme masrafını tecavüz etmemek şartıyla harcırah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4 ü nispetinde bir tazminat verilmekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan tren, vapur ve tayyare bileti ücretleri gibi yol masrafları da bu tazminata ilave olunur.

Harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfinazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

Hareket ettikten sonra izamından sarfinazar olunanlara, gönderilmelerinden sarfinazar olunduğuna dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tayin veya izam kılınmakta iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcırahları kendilerine tesviye olunur ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilave olunur.

KISIM III: Harcırah Unsurları

BÖLÜM I: Yol Masrafı

Yurt içinde yol masrafı:

Madde 27 - Yurt içinde yol masrafı, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazifeli aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmıyan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise 3 numaralı sütunda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan tereküp eder.

Ancak Reısicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, vekiller ve Erkanı Harbiyei Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde refakat eden kimseler, bu madde hükmiyle mukayyet olmaksızın bu zevat tarafından tayin olunacak mevkilerde seyahat edebilirler.

Memuriyet mahalleri içinde yol masrafı:

Madde 28 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/10 md.)

Memuriyet mahalli içinde taşıt ile gidilmesi gereken bir yere görev ile gönderilenlerin (48 inci madde kapsamına girenler hariç) yol masrafı mutaat olan taşıt aracına göre yapılacak gerçek masraf üzerinden verilir.

Acele ve zorunlu hallerde, daire amirinin onayı ile, mutaat taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan masraf yol masrafı olarak ödenir.

Yurtdışında yol masrafı:

Madde 29 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/11 md.)

Yurtdışında sürekli ve geçici görev yolculuklarında, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere, tren, vapur veya uçak bilet bedeli yol masrafı olarak ödenir. Ayrıca, buna istasyon, liman veya terminal ile ikamet yeri arasındaki taşıt ve hamal ücreti ilave olunur.

Yurtdışında özel otomobilleriyle seyahat edenler hakkında da, bu Kanuna bağlı (1) Sayılı Cetvelin 5 sayılı açıklama esasları uygulanır.

Tren ve vapurla yapılacak yurtdışı görev yolculuklarında aylık dereceleri 4 ve daha yukarı olanlara birinci mevki, 4 üncü dereceden aşağı olanlara ikinci mevki üzerinden; uçakla yapılacak yolculuklarda ise, Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri, Yasama Organı Başkanı, Yasama Organını temsil etmekle görevlendirilen Yasama Organı Üyeleri, Başbakan, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay Başkanları ile Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı (*). Sayıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Diyanet İşleri Başkanları ile bunların resmi çağrıya uyarak yolculuğa katılan eşlerine, Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri, Başbakanlık Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve merkezde sürekli görevde bulunanlar dışındaki büyükelçilere birinci, bunların dışındakilere turist sınıfı üzerinden yol gideri ödenir.

Bu maddeye göre verilecek yol masrafı yolculuk yapılacak taşıtların Türkiyedeki aktarmasız hareket yerinden ve memuriyet merkezi bu yer ile sınır arasında bulunanlar için taşıtın güzergahında memuriyet merkezine en yakın durak yerinden itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket yerine veya en yakın durak yerine kadar olan yolculuklar hakkında bu Kanunun yurtiçi yolculuklarına ait hükümleri uygulanır. Yurtdışından yurtiçine dönüşte aynı esaslara uyulur.

NOT : (*) Bu fıkrada yer alan "...Başkanları ile Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı" ibaresi 12/05/1989 tarih ve 368 sayılı KHK'nın 1 inci maddesi ile eklenmiş ve metindeki yerine işlenmiştir.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan vasıtalarda seyahat:

Madde 30 - Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dahil yemek bedeli de yol masrafı olarak kabul olunur.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatte yol masrafı:

Madde 31 - Birinci maddenin a, b ve c bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış nakil vasıtalarında paso veya permi ile veya diğer her hangi bir suretle parasız olarak seyahat edenlere yol masrafı verilmez. Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilat yapılması halinde yol masrafı fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır.

Hususi vazifeli emniyet mensuplarının yol masrafı:

Madde 32 - Emniyet mensupları merkezden aldıkları hususi vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtasından istifade ederler. Bunların yol masrafları istifade edilen vasıtaya göre ihtiyar olunacak masraf üzerinden ödenir.

BÖLÜM II: Yevmiyeler

Yurtiçinde verilecek gündeliklerin miktarı:

Madde 33 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/12 md.)

a. Bu Kanun gereğince verilecek yurtiçi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur.

b. Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mülhika merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri ile geçici uzmanları, Sayıştay Denetçi ve Yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları, Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri, Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları(****), Maliye Bakanlığı Hesap Uzman ve Uzman Yardımcıları, Bankalar Yeminli Murakıp ve Murakıp Yardımcıları, Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve üyeleri, Bakanlıklar Merkez teşkilatına dahil Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri ve Yardımcıları ile İş Güvenliği Müfettişleri ve Yardımcıları, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, İlköğretim Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcıları, Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları(*) ile Defterdarlık Kontrol Memurlarından;(**)

1 Türkiye düzeyinde teftiş, denetim ve inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,3 katı,

2 Bölge düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,1 katı,

3 İl düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 0,9 katı,

Gündelik olarak ödenir.

(Ek fıkra: 14/01/1988 - KHK-311/14. md.) Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere fatura bedelini aşmamak üzere gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

c) (Değişik bent: 14/01/1988 - KHK - 311/14 md.) Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlükleri ile Müdürlükleri, Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestraları, Oda Orkestraları, Devlet Türk Halk Müziği Korosu, Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, Devlet Çoksesli Müzik Korosu ve Devlet Halk Dansları Topluluğu tarafından düzenlenecek yurtiçi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılan sanatçılarla diğer görevlilere kanunlara göre kurumlarınca karşılanan seyahat ve ikamet giderlerine ilave olunarak, 2 nci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarınının 2 katı gündelik olarak verilir.(***)

NOT : (*) "Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları" ibaresi 07/06/2000 tarih ve 4576 sayılı kanununun 6. maddesi gereği metne eklenmiştir.

(**) Bu bentte yer alan "Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve Üyeleri" ibaresi 16/06/1983 tarih ve 2851 sayılı Kanununun 2 nci maddesi ile, "İlköğretim Müfettişleri ve " ibaresinden sonra gelmek üzere "Müfettiş yardımcıları ile " ibaresi ise 28/08/1991 tarih ve 451 sayılı KHK'nin 1 inci maddesi ile eklenmiş olup, metne işlenmiştir.; Daha sonra 17/06/1992 tarih ve 3814 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi ile "Bakanlıklar merkez kuruluşu Stajyer Kontrolörler" ibaresinden sonra gelmek üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları ibaresi eklenmiş olup, metne işlenmiştir.

(***) Bu fıkradaki "...sanatçılara..." ibaresi 28/03/1988 tarih ve 318 sayılı KHK'nin 8 inci maddesi ile "sanatçılarla diğer görevlilere" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(****) Burada yer alan "Bakanlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresi, 07/02/2002 kabul tarihli, 21/02/2002 tarih ve 24678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4745 sayılı Kanununun 10. maddesi ile "Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Yurtdışında verilecek gündeliklerin miktarı:

Madde 34 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/13 md.)

Bu Kanun gereğince verilecek yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunur.(*).

(İkinci fıkra mülga: 23/01/1987 - KHK - 269/4 md.)

Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

NOT : (*) "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere İlişkin Karar" Bakanlar Kurulunca 16/04/2001 tarihinde kararlaştırılmıştır. Söz konusu karar için Kanunun sonunda yer alan BKK.na bakınız

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri:

Madde 35 - Taç giyme ve cenaze merasimleri gibi hususi ehemmiyeti haiz bir merasim dolayısıyla yabancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, İcra Vekilleri Heyeti kararıyla, 34 üncü maddenin birinci fıkrası gereğince tayin olunacak azami haddin %50 si nispetinde artırılabilir.

Sevke memur ve erbaş ve erlere verilecek gündelik:

Madde 36 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/14 md.)

Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevkinde görevlendirilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu il sınırları dışına çıkan erbaş ve erlere verilecek gündelik, Milli Savunma, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte tespit olunur.

Yurtiçi ve yurtdışında kurslara katılanlara verilecek gündelik:

Madde 37 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/15 md.)

Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.

(İkinci fıkra mülga: 14/01/1988 - KHK - 311/15 md.)

Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Yurtiçinden veya yurtdışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstehak oldukları ödeme yapılır.

Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye:

Madde 38 - Bir hastalığın münteşiren hüküm ferma olduğu zamanlarda bu hastalığın insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arzeliyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstehak oldukları yevmiyeyi, ilgili vekaletin teklifi ve Maliye Vekaletinin mütalaası üzerine İcra Vekilleri Heyeti iki misline kadar artırmaya salahiyetlidir.

Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği:

Madde 39 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/16 md.)

Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez. Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir.

Memleket iç ve dışında mücbir veya zati sebepler ve vahim hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye:

Madde 40 - Aktarma ve karantina beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit tevakkuf günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zati sebeplere dayanan tevakkuf günleri için yevmiye verilmez. Ancak, ani ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevellit olmıyan bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayatı için tehlike arzettiği hastane heyeti sıhhiye raporu ile bulunmıyan yerlerde resmi tabip raporıyletebeyyün eden memur ve hizmetlilere yolculuk yapabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla hastanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmez.

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tenzilat:

Madde 41 - (Mülga madde: 11/12/1981 - 2562/28 md.)

Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre:

Madde 42 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/17 md.)

Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

a. Yurtiçinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.

b. Yurtdışında ilk 180 gün tam ve müteakip günler için 2/3 oranında ödenir.

Geçici görevlendirmelerde meydana gelecek ara vermeler bu müddetleri veya gündelik miktarını artırmaya neden olamaz.

(Değişik fıkra: 16/06/1983 - 2851/3 md.) Gündelikleri 33 üncü maddenin (b) fıkrasına göre tespit edilenlerle, 50 nci maddede sayılanlar etüd ve inşaat maksadıyla arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topograf ve bunlarla birlikte çalışmaları zorunlu bulunan diğer memur ve hizmetliler; Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar; 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesinin (b) bendindeki personelden sıkıyönetim süresince memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilenler ile bunlardan sıkıyönetim mahkemelerinde görevlendirilenler (Bu mahkemelerin görevleri sona erinceye kadar) ve sıkıyönetim mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak kanunları uyarınca Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, Daireler ve Başsavcılığında görevlendirilecek tetkik hakimi, Cumhuriyet savcısı ve savcı yardımcılarında (Bu görevleri sona erinceye kadar) hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı:

Madde 43 - Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar gelen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur.

Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır.

BÖLÜM III: Aile Masrafı

Aile masrafının miktarı:

Madde 44 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/18 md.)

Aile masrafı, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstehak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşur.

Ancak, özel taşıt kiralanması suretiyle gidilmesi zorunlu olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile fertleri için ayrıca taşıt ücreti ödenmez.

BÖLÜM IV: Yer Değiştirme Masrafı

Yurtiçinden yer değiştirme masrafı:

Madde 45 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/19 md.)

Yurtiçinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı,
  - b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz),
  - c. Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde beşi,
- Olarak hesaplanır.

11, 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla harcırah verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafı, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır.

(Ek fıkra: 16/06/1983 - 2851/4 md.) Bu maddeye göre harcıraha müstehak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir.

Yurtdışı yer değiştirme masrafı:

Madde 46 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/20 md.)

Yurtdışı yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

- a. Kendisi için yurtdışı gündeliğinin yirmi katı,
  - b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtdışı gündeliğinin sekiz katı (Bu miktar yurtdışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),
  - c. Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurtdışı gündeliğinin binde yedisi,
- Olarak hesaplanır.

Yabancı ülkelere gidişlerde, yukarıdaki esaslara göre hesap edilecek yer değiştirme masrafının yarısı ödenir.

(Ek fıkra: 16/06/1983 - 2851/5 md.) Yabancı ülkelere dönüşlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir.

Hesaba esas tutulacak kilometre veya denizmili:

Madde 47 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/21 md.)

Yer değiştirme masrafının hesabında dikkate alınacak kilometre veya denizmili,

- a. Yurtiçinde, iki mahal arasında mutad olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu,
- b. Yurtdışında, ülkeler ve bölgelerine göre, Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarının görüşü alındıktan sonra Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek mesafeler,

Esas tutularak bulunur.

KISIM IV: Çeşitli Hükümler

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 48 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/22 md.)

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta veya evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için kurumlarca fotoğraflı birer kart verilir.(*)

Bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceği İçişleri, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

NOT : (*) Kanunun sonunda yer alan 2002/3835 sayılı BKK.ya bakınız.

Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 49 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/23 md.)

Asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (Aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafı ödenmez.

(Değişik fıkra: 14/01/1988 - KHK - 311/16 md.) Bunlardan, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstehak oldukları yurtiçi gündeliklerinin üçte biri günlük tazminat olarak verilir.

Takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tahsildar, gezici başöğretmen ve görev niteliklerinin bunlara benzerliği Maliye Bakanlığınca onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masrafları mutata taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanır.

Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırahı:

Madde 50 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/24 md.)

Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere asıl görevlerinin bulunduğu il (Bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge) sınırları içinde her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için harcırah gündeliği yerine kadro derece ve görevlerinin özelliklerine göre, bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödenir. Asıl görevlerinin bulunduğu il veya bölge dışında görevlendirilmeleri halinde ise bu tazminat yerine genel hükümlere göre gündelik ödenir. (*)

1. (Değişik bent: 16/06/1983 - 2851/7 md.) Harita almak veya harita almakla ilgili işleri görmek üzere araziye çıkan Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü personeli ile, 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinde yazılı seyir ve hidrografi işlerini denizler, göller, diğer su yolları ve arazide yapmakla görevlendirilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi personeli.

2. Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinde çalışan personel.

3. Arazi üzerinde kadastro ve tapulama işlerinde çalışan Tapu ve Kadastro

Genel Müdürlüğü personeli ile tapulama hakimleri.

4. Toprak komisyonları başkan ve üyeleri ile bunlarla çalışması zorunlu olan diğer personel.

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, jeofizikçiler ve bunlarla beraber çalışması zorunlu bulunan diğer personel.

Orman sınırlama komisyonları ile kadastro ve tapulama komisyonlarının memur olmayan üyelerine ve bilirkişilere bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci Fıkrası hükmüne göre gündelik verilir.

NOT : (*) Bu hükmün uygulanmasında Ek 1 inci maddenin 2 nci fıkrasına bakınız.

Misafir ve ziyaretçilere:

Madde 51 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/25 md.)

Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak yahut başka bir resmi görevle Türkiye'ye gelen yabancılara refakat etmekle görevlendirilen memurlara, memuriyet ve aslı sıfatları ne olursa olsun ilgili makamlarca verilecek görev emirlerinde belirtilen refakat şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruatı için yaptıkları masraf ödenerek başkaca harcırah verilmez. Ancak, misafir ve ziyaretçilere katılmak veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenler ile bunlardan ayrıldıktan sonra asıl memuriyet mahalline dönenlere gidiş ve dönüşleri için bu Kanuna göre müstehak oldukları yol masrafı ve gündelik verilir.

Harcırahlarını diğer kanun hükümlerine göre alanlar:

Madde 52 - (Değişik madde: 11/12/1981 - 2562/26 md.)

7201 sayılı Tebligat Kanununun 4 üncü, 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanununun değişik 21 inci, 492 sayılı Harçlar Kanununun değişik 34 üncü ve 70 nci maddelerinde yazılı hallerde hakim, adliye memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya konsolosluk memurlarına bu Kanuna göre ayrıca harcırah verilmez.

Madde 53 - Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Devlet Havayolları gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırah, bu kanun ile tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumi esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma Vekaletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre nizamnamelerle tesbit olunur.

Dışişleri Vekaleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol:

Madde 54 - Daimi bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6 ncı madde esasları dahilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekaletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

Cenaze nakil masrafları:

Madde 55 - Daimi veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teşhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir.

Yurt içinde daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarki fikra hükmü uygulanır.

Harcırah alabilmek için müracaat müddeti:

Madde 56 - a) Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle açıkta kalan ve vekalet emrine alınan memurlara ve cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilere vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çektirilmek suretiyle vekalet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraat edenler veyahut haklarındaki takibat afla ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği;

c) Memur ve hizmetlilerden vefat edenlerle (4 üncü maddenin son fıkrası şümülüne giren hizmetliler de dahil olmak üzere) emekliye veya açığa çıktıktan sonra ayrılış tarihini takibeden 6 ay içinde vefat edenlerin aileleri efradına ölüm hadisesinin vukuu;

Tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstehak oldukları harcırah verilir. Müracaata mani bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zail olduğu tarihten itibaren başlar. Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

Harcırahın sureti tediyesi:

Madde 57 - Harcırah hizmetin taallük ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza davalarında mezkur maddede yazılı yol masrafı ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkan bulunmıyan hallerde, bunlar, bilahara mahküm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekaleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askeri Muhakeme Usul Kanununun 281 inci maddesinin (A) fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dava ve ihtilafın tetkiki sırasında, gerek alakalılarından birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 nci maddede yazılı olanlardan gayri Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilahara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alakalılarından talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

Madde 58 - (Mülga madde: 13/12/1960 - 159/8 md.)

Harcırahın sureti tediyeye ve mahsubu:

Madde 59 - (Değişik fikra: 16/06/1983 - 2851/8 md.) Harcırah, memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını kati olarak veya avans suretiyle alanlardan zati sebepler yüzünden daimi veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler ile 10 uncu maddenin 2 nci bendi kapsamına girenlerden 56 ncı maddede belirtilen süre içinde ikamet edecekleri yere taşınmayanlar, aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.

Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kağıtları esas tutulur. Bu beyan kağıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malümat gösterilir.

Daimi memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müspiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdi ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde memur veya hizmetlinin yeni vazifesi mahalline varış tarihinden ve sonra gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nezdine muvasalatları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire amirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de alakadar mali mercie vermekle mükelleftirler.

Vakı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evrakı müspite tedariki mümkün olmıyan hallerde bu imkansızlığın sebepleri ile vakı masrafın hesabı alakadar tarafından mensup olduğu daire amirine yazılı olarak bildirilir. İmkansızlık sebepleri dairesince varit ve muhik görüldüğü ve masrafın hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dahil olmak üzere birinci fıkra gereğince derhal iade edilmıyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmelerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkroda yazılı müddetler zarfında teslim etmiyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

Hilafi hakikat beyanname verenler:

Madde 60 - Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekildemaddi hatalar hariçhilafi hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salahiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu

gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikan tahsil olunur

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzıbatı kararlar cezai takibata mani olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku amme davası ikame ve kanuni takibat icra olunur.

Madde 61 - Bu kanuna göre ödenecek istihkaklar borç için hacedilemez.

Madde 62 - Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif diğer hükümler kaldırılmıştır.

Kanun veya Kararnamenin

Tarihi

Numarası

Unvanı

03/04/1333 250 Memurini hariciyeye verilecek harcırahların sureti tesviyesi hakkında Kanun

15/05/1335 155 Mülkiye Harcırah Kararnamesi

10/11/1335 277 15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin mevaddı muvakkate faslının tadili hakkında Kararname

27/11/1336 44 İşgal dolayısıyla terki mevkie mecbur olan memurin ve ailelerine harcırah itası hakkında Kanun

16/10/1338 273 Hasbellüzum celp veya bir mahalle izam kılınacak imalatı Harbiye sivil ustalariyle Levazımatı Umumiye Fabrika ve Müessesatı sanatkarlarına harcırah itasına dair Kanun

22/04/1341 646 15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine müzeyyel Kanun

21/11/1341 668 Vazifei memureleri haricinde emrazı sariyei hayvaniye mücadelesine memur edilecek memurini fenniye ve saireye verilecek yevmiyeler hakkında Kanun

17/02/1926 745 15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin 27 nci maddesinin 2nci fıkrasını muaddil Kanun

10/03/1926 778 10 Teşrinisani 1335 tarihli Harcırah Kararnamesinin birinci maddesine müzeyyel Kanun

28/04/1926 829 Tekaüt edilenlerle infisal edenlerin harcırahlarının müddeti tesviyesi hakkında Kanun

05/06/1926 902 Memurini Hariciye harcırahları hakkındaki 3 Nisan 1333 tarihli kanuna müzeyyel Kanun

28/03/1927 999 Müfettiş ve müfettiş muavinlerinin yevmiye ve harcırahlarına dair Kanun

18/06/1927 1092 Harcırah Kararnamesine müzeyyel Kanun

29/12/1927 1185 Harcırah Kararnamesine müzeyyel 18/06/1927 tarihli ve 1092 numaralı kanuna müzeyyel Kanun

08/06/1929 1508 Amenajman ve teşçir işlerinde müstahdem memurini fenniye verilecek yevmiyeler hakkında Kanun

- 19/07/1931 1846 15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi ve müzeyyematının tadili hakkında Kanun
- 15/12/1934 2616 Harcırah Kararnamesinin 13 üncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Kanun
- 13/06/1938 3441 Yabancı memleketlere gönderilecek memurların harcırahları hakkında Kanun
- 13/06/1938 3442 15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine ek Kanun
- 13/06/1938 3443 Müfettiş ve müfettiş muavinlerinin yevmiye ve harcırahlarına dair olan 28 Mart 1927 tarihli ve 999 sayılı Kanuna ek Kanun
- 17/01/1940 3770 Genelkurmay Başkanının seyahat ve ikamet yevmiyesi hakkında Kanun
- 11/08/1941 4101 Harcırah Kararnamesine ek Kanun
- 16/03/1942 4192 Alelümum seyyar küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesine dair Kanun
- 03/08/1942 4278 Askeri kara, deniz ve hava ateşeleri maiyetlerine birer er verilmesi hakkında Kanun
- 03/08/1942 4279 Yabancı memleketlere gönderilecek memurların harcırahları hakkındaki 3441 sayılı kanuna ek Kanun
- 10/08/1942 4287 Maliye atlı tahsildarlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
- 12/08/1942 4291 Hayvan sağlık memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
- 16/12/1942 4327 Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalade zam hakkındaki 4178 sayılı kanuna ek Kanun
- 23/12/1942 4333 P. T. T. Umum Müdürlüğü süvari müvezzilerine hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun
- 18/06/1943 4440 Harcırah Kararnamesi ve müzeyyematının tadili hakkındaki 1846 sayılı kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun
- 29/05/1946 4909 Subay ve askeri memurlarla gedikli erbaşlardan ve askeri kadrolardaki çeşitli hizmetlilerden kurslara gönderilenlerin gündelikleri hakkında Kanun
- 22/12/1947 5143 3135 ve 4440 sayılı kanunlara ek Kanun
- 20/02/1948 5190 Tekel Genel Müdürlüğü atlı takip memurlarıyla atlı koruma ve tahsil memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Kanun

Madde 63 - Aşağıda yazılı kanunların hizalarında gösterilen madde ve fıkralarının harcırah, hayvan mubayaası, hayvan yem bedeli veya bu maksatla zaruri masraf verilmesine mütaallik olan hükümleri kaldırılmıştır.

Kanun

Tarih	No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
15/03/1329	İdarei Umumiye-yi Vilayat Kanununun	İdarei Umumiye-yi Vilayat Kanunu	İdarei Umumiye-yi Vilayat 5048 sayılı kanunla değişik 116 ncı maddesi
22/04/1341	657	Harita Müdiriyeti Umumiyesi Kanunu	7 nci maddesi
26/05/1926	858	Çekirge Kanunu	7 nci maddesi
07/06/1926	912	Ordu, Bahriye ve Jandarma Zabitan ve Memurini hakkında Kanun	4 üncü maddesi
16/06/1927	1076	İhtiyat Zabitleri ve ihtiyat Askeri Memurları Kanunu	19 uncu maddesi
20/06/1927	1108	Maaş Kanunu	8 inci maddesinin (B) fıkrası
19/05/1930	1613	Büyük Millet Meclisi Azasının Tahsisat ve Harcırahları hakkında Kanun	3 üncü maddesinin son fıkrası
19/07/1931	1843	Maaşatın Tevhit ve Teadülü hakkındaki 1452 ve 1489 sayılı kanunlara müzeyyel Kanun	4 üncü maddesi
04/06/1932	2000	1932 senesinden itibaren Tıp Fakültesinden neşet edecek tabiplerin mecburi hizmetlerinin lağvı ve leylî tıp talebe yurduna alınan tıp talebesinin tabî olacakları mecburi hizmetler hakkında Kanun	2 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkraları
15/12/1934	2613	Kadastro ve Tapu Tahriri Kanunu değiştirilen 43 üncü	5055 sayılı kanunla maddesi
15/11/1935	2847	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. Md. memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair Kanun	9 uncu maddesi
20/01/1936	2897	Hayvanlar Vergisi Kanunu	4 üncü maddesinin son fıkrası
29/05/1936	2996	Maliye Vekaleti teşkilat ve	5655 sayılı kanunla değişik-

	vazifeleri hakkında Kanun	tirilen 21 inci maddesi
08/02/1937	3116 Orman Kanunu 12 nci	5653 sayılı kanunla değişik maddesi
11/06/1937	3238 Köy Eğitmenleri Kanunu	4 üncü maddesi
07/06/1939	3634 Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	26 ncı maddesi
30/06/1939	3656 Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair Kanun	20 nci maddesi
03/07/1939	3659 Bankalar ve Devlet müesseseleri üncü memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkında Kanun	4621 sayılı kanunun 4 maddesiyle değiştirilen 13 üncü maddesinin B ve J fıkrası
26/06/1940	3888 Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek Kanun	5 inci maddesi
18/12/1940	3944 Gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilatı hakkında Kanun	8 inci maddesi
30/05/1941	4047 Beden terbiyesi kanununa ek Kanun	3 üncü maddesi
19/06/1942	4274 Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilat Kanunu	43 üncü maddesi
18/06/1943	4440 Harcırah kararname si ve mü zeyyatının tadili hakkındaki 1846 sayılı kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	1 inci maddesi
09/07/1943	4459 Köy ebeleri ve köy sağlık memurları teşkilatı yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti Teşkilat ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun	1 inci maddesinin 3 üncü bendi
19/07/1943	4481 Ziraat Vekaleti teşkilatının nakil ve teknik işletme vasıtalarıyla teçhizine dair Kanun	2 ve 3 üncü maddeleri
06/09/1943	4487 Seferberlikte ve fevkalade hallerde askeri şahısların ailelerini icabında yanlarında bulundur malarının men'i hakkında Kanun	2 ve 3 üncü maddeleri
21/06/1944	4598 Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi	9 uncu maddesi

ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi
hakkında Kanun

28/03/1945	4709	Hesap uzmanları kurulu kurulmasına ve Maliye Vekaleti merkez ve iller kadrosunda bazı değişiklikler yapılması hakkında Kanun	7 nci maddesi
06/07/1945	4784	Tarım Bakanlığı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu	19 uncu maddesi
28/12/1946	4988	Devlet memurları aylıklarının tevhit bendiyle ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunla buna ek 4644 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	2 nci maddesinin 3 üncü 6 ncı maddesinin son fıkrası
31/05/1948	5213	Devlet Havayolları Gn.Md.lüğü teşkilatı hakkındaki 3424 sayılı kanuna ek Kanun	2 nci maddesi
26/12/1949	5479	Köy enstitüsü mezunu öğretmenlerle köy sağlık memurlarının geçimlerini düzenlemek üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek 5129 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun	1 inci maddesinin son fıkrası
01/03/1950	5572	Devlet memurları aylıklarının tevhit ve firkası teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü bölümlerinde değişiklik yapılması ve kadastro mahkemeleriyle gezici mahkemelerin kaldırılması hakkında Kanun	3 üncü maddesinin 3 üncü
16/03/1950	5602	Tapulama Kanunu	49 ve 50 nci maddeleri
06/12/1950	5686	Birleşmiş Milletler emrine verilmek üzere askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve birliğin sair masrafları hakkında Kanun	1.2 ve 3 üncü maddeleri
02/07/1951	5802	Astsubay Kanunu	9 uncu maddesi
01/07/1953	6091	Tapulama Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair Kanun	3 üncü maddesi

Ek Kanunlar:

Madde 64 - Harcırah mevzuu ile alakalı hükümler ancak bu kanuna ek olarak çıkacak kanunlarda yer alır.

Ek ve Geçici Maddeler

Ek Madde 1 - (Ek madde: 11/12/1981 - 2562/29 md.; Değişik madde: 16/06/1983 - 2851/9 md.)

10/02/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bu Kanunda değişiklik yapan 11/12/1981 tarihli ve 2562 sayılı Kanunda geçen; Yasama Organı Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Yasama Organı Üyeleri Milletvekilleri, Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı olarak değiştirilmiştir.

Bu Kanunda, “kadro derecesi” veya “kadro aylık dereceleri” olarak geçen ibareler, 7 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan esaslar çerçevesinde uygulanır.

Devlet Demiryolları ve Devlet Havayollarının eski hükümlerinin mer’iyeti:

Muvakkat Madde 1 - 53 üncü maddede zikredilen nizamnameler mer’iyete girinceye kadar bu hususlardaki eski hüküm ve usullerin tatbikına devam olunur.

Eski hükümlere göre harcırah almış olup ta henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar:

Muvakkat Madde 2 - a) Eski hükümlere göre harcırah almış olup ta bu kanunun mer’iyeti tarihinde henüz hareket etmemiş olanların harcırahları bu kanun hükümlerine göre hesap ve noksanı varsa ikmal olunur.

b) Bu kanunun mer’iyeti tarihinde yolda bulunanlardan veya bu tarihten evvel vazife mahallerine muvasalat etmiş oldukları halde aileleri efradını mezkur tarihten sonra nezdlerine celbedenlerin bu kanuna göre müstahak oldukları aile ve yer değiştirme masrafları yekünundan Harcırah Kararnamesine göre ödenmiş bulunan infikak ve muvasalat yevmiyelerinin tutarı tenzil olunur.

Geçici Madde 3 - (*)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 6245 sayılı Harcırah Kanununun “Dış seyahatlerde yer değiştirme masrafı” na ilişkin 47 nci maddesi uyarınca ve beyanlara istinaden 1 Ocak 1974 tarihinden sonra tahakkuk ve mahsup işlemleri yapılan ödemelerden haklarındaki Sayıştay ilamları henüz kesinleşmemiş olanlar ile kesinleşmiş ilamlarda kısmen tazminine hükmolunmuş olanlar bu Kanunla getirilen esaslara ve o tarihteki yurtdışı gündelik miktarlarına göre yeniden değerlendirilir.

Yapılan değerlendirme sonucunda, ilgililere döviz olarak fazla ödendiği tespit olunan miktarın bu Kanunun yayımı tarihindeki kur üzerinden Türk Lirası karşılığı, aylık eşit taksitlerle bir yıl zarfında saymanlıklarca tahsil olunur. Borcunu ödeyenler hakkında kurumlarınca başka takibat yapılmaz ve yapılmakta olan takibat kaldırılır.

Değerlendirme sonucunda ilgililere herhangi bir ödeme yapılmaz.

NOT : (*) 11/12/1981 tarih ve 2562/30 md. ile gelen geçici 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.

Yürürlük ve Yürütme:

Madde 65 - Bu kanun 1 Mart 1954 tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 66 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

1 Sayılı Cetvel

27 nci maddeye bağlı (1) sayılı cetvel (*)

I inci Sütun	II nci Sütun	III üncü Sütun
Görev unvanları veya aylık dereceleri	Muayyen tarifeli taşıt ile seyahat (VapurTren)(Eskpres ve kuşet ücretleri dahil)	Gayrimuayyen tarifeli taşıtlarla seyahat
1. Yurtdışı seyahatlerde, uçaklarda birinci sınıf üzerinden olduğu halde birinci mevki seyahat giderleri ödenenler.	Yataklı vagon farkı dahil bilet ücreti.	Yapılan hakiki yol masrafı.
2. Aylık dereceleri 1 olan olan taşıtla memur ve hizmetliler ile icap ve za 33 üncü maddenin (b) bendine diğer dahil olanlar masrafı	Yataklı vagon farkı dahil olduğu halde birinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik ra ait yol masrafı ve rurete halinde kullanılacak taşıtlara göre hakiki yol
3. Yukarıda yazı olanların dışında kalan aylık dereceleri 2-4 olan memur ve hizmetliler. yol masrafı.	Birinci mevki bilet ücreti	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki
4. Aylık dereceleri 5 ve daha aşağı derece olan memur ve hizmetliler. yol masrafı.	İkinci mevki bilet ücreti.	Mutat ve ekonomik olan taşıtlara ait hakiki

AÇIKLAMA:

1. Cetvelin 1, 2 ve üçüncü sıralarında gösterilenler uçakla seyahat edebilirler. Diğerlerinin uçakla seyahati zorunlu hallere münhasır olmak ve dairelerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür: (**)
2. Muayyen tarifeli olmayan taşıtlarla seyahatte, "Mutat ve ekonomik olan taşıt" dan maksat, iki mahal arasında mutat olarak otomobil, otobüs gibi taşıtlar işlemekte ise bunlardan ucuz olanıdır.
3. Yukarıdaki cetvele göre müstehak buldukları mevki ücretinden fazla bir şey ödenmemek şartıyla, daha pahalı mevki ile seyahat edilebilir.
4. Muayyen tarifeli taşıtlarda yemeksiz bilet ücreti; yemeksiz biletin temini mümkün olmadığı hallerde ise yemekli bilet ücreti ödenir.
5. Özel otomobilleriyle seyahat edenlere, müstehak oldukları taşıt ücreti ile bu taşıta göre geçecek günler için verilmesi gereken gündelikten fazla ödeme yapılmaz.

NOT : (*) 14/01/1988 tarih ve 311 sayılı KHK'nin 13 üncü maddesi ile değişik şekli.

(**) Bu bendin 1996 Mali yılında uygulanmayacağı, kimlerin ve hangi hallerde uçakla seyahat edebileceği konusundaki esas ve usullerin, Maliye Bakanlığınca belirleneceği 22/04/1996 tarih ve 4139 sayılı "1996 Mali Yılı Bütçe Kanunu"nun 68/f-(6) maddesi ile hüküm altına alınmıştır. (R.G.: 26/04/1996 - 22622 Mük.) Daha sonra bu hükmün, Anayasa Mahkemesinin 17/07/1996 tarih ve E.1996/23, Yürürlüğü Durdurma 1996/5-1 sayılı Kararıyla, yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmiştir. (R.G.: 19/07/1996 - 22701).

TEBLİĞLER

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ

Seri No: 36

R.G. Tarihi: 13/09/2000

R.G. Sayısı: 24169

Maliye Bakanlığında:

6245 sayılı Harcırah Kanununun 33/b maddesine, 14/01/1988 tarihli ve 311 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi ile eklenen "Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere fatura bedelini aşmamak üzere gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." fıkrası hükmünün uygulanmasıyla ilgili olarak, 34 Sıra No.lu Harcırah Kanunu Genel Tebliğinde açıklamalar yapılmıştır. Ancak, geçen zaman içinde, denetim elemanlarının teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma için gittikleri yerlerde otel, pansiyon veya kamu misafirhanesi bulamamalarından dolayı, konaklamak amacıyla, Vergi Usul Kanununa göre fatura düzenlemek zorunda olmayan özel şahıslardan "ev veya pansiyon kiralama" yöntemine başvurmaları sonucunda ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

Harcırah Kanununun 33/b maddesinde belirtilen denetim elemanlarının, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma için gönderildikleri yerlerde yatacak yer sağlamak üzere özel

şahıslardan kiraladıkları evler ile pansiyonlara (ticari işletmelere dahil olanlar hariç) ödedikleri ücretler, kira sözleşmesi ile birlikte Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde belirtilen şekil ve esaslara göre düzenlenecek "Harcama Pusulası" ve ödemeye ilişkin "Banka Makbuzu" ile belgelendirmeleri halinde, aşağıda belirtilen koşullara da uymak şartıyla Kanunda belirtilen esas ve miktar dikkate alınarak ödenecektir.

1) Harcama Pusulaları ve Banka Makbuzları (Dekont) aylık dönemler itibarıyla düzenlenecektir.

2) Ortak kiralamalarda harcama pusulaları her denetim elemanı için ayrı ayrı kendi ödedikleri tutarlar üzerinden düzenlenecektir.

3) Konaklama yerinden yararlanan denetim elemanı sayısının birden fazla olması halinde tümünün ismi ve ünvanı sözleşmede ayrı ayrı yer alacaktır. Kira sözleşmesi konuttan yararlanan denetim elemanı sayısı kadar düzenlenebilecek veya düzenlenen kira sözleşmesi denetim eleman sayısı kadar çoğaltıp tasdik edilmek suretiyle ibraz edilecektir.

4) Kira sözleşmelerinde kiranın başladığı tarih ile kira bitim tarihinin yanı sıra kiralama süresi gün olarak da belirtilecektir. İlgili denetim elemanının görevlendirilen yerde ikamet ettiği günler dikkate alınarak ödeme yapılacaktır.

5) Kira sözleşmelerinin asılları ilk yolluk bildirimine eklenecektir. Kalınan sürede birden fazla yolluk bildirimini düzenlendiği takdirde daha sonraki bildirimlere kira sözleşmelerinin tasdik edilmiş fotokopileri eklenecektir.

Tebliğ olunur.

2002 Mali Yılında Uygulanacak "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere İlişkin Karar" ile "Yurt Dışı Gündeliklerine Dair Karar"ın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar

Resmi Gazete Tarihi: 08/02/2002

Resmi Gazete Sayısı: 24665

Karar Sayısı: 2002/3601

2002 Mali Yılında uygulanacak ekli "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere İlişkin Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"ın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığı'nın 08/01/2002 tarihli ve 235 sayılı yazısı üzerine, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun değişik 34 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 11/01/2002 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1 - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yapılacak sürekli görev yolculukları ile geçici görev yolculuk ve ikametlerinde ödenecek gündelik miktarları ekli cetvelde gösterilmiştir.

Madde 2 - Kurumlar gerek gördükleri takdirde bu Karara ekli cetvel ile tespit edilenlerden daha aşağı miktarda gündelik verebilirler.

Madde 3 - Aylık ve diğer özlük hakları 14/7/1964 tarih ve 500 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine göre ödenenlere, bu Karara göre ayrıca ikamet gündeliği ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapacakları geçici görev yolculukları için gündelik verilmez.

Madde 4 - Bu Karar kapsamına girenlere, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararname hükümleri uygulanmaz.

Madde 5 - Bu Karar 1/1/2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6 - Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.